

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 08.09.2017

Sayı: 1318

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, arazi yapısı, yer şekilleri ve meteorolojik koşullarının olumsuzluğu sebebiyle sık sık büyük doğal afetlerle; kentleşme sorunları nedeniyle de kent merkezlerinde afetlerle karşı karşıya kalmaktadır.

Son olarak 18.07.2017 tarihinde İstanbul'da gece saatlerinden itibaren etkili olan kuvvetli sağanak yağış başta trafik olmak üzere tüm yaşamı olumsuz etkilemiştir. Yağış nedeniyle trafik durma noktasına gelmiş, yollarda meydana gelen, neredeyse bir dereye dönüşen akıntılar ve su birikintileri nedeniyle araçlar ilerleyemezken birçok araç yolda kalmıştır. Şehrin ana arterlerinde trafik tıkanmış, toplu taşımada da kent genelinde aksamalar yaşanmış, şehirde birçok kavşak ve viyadük sular altında kalmış, aşırı yağış nedeniyle trafikte seyretmeye çalışan bazı metrobüslerin içine su dolmuş, kimi metro ve metrobüs duraklarını su basmıştır. Kentte hava ulaşımında da aksamalar yaşanmıştır.

Zaman zaman yaşanan sel, deprem, heyelan, taşkın, çığ, orman yangınları gibi doğal afetler ülkemizin ekonomik ve sosyal yapısında önemli yaralar açmakta, vatandaşlarımızın yerlerinden olmalarına, ekonomik ve sosyal yaşam çevrelerinin zedelenmesine ve hatta can kayıplarına neden olmaktadır. Bu afetler meydana geldikten sonra, buralara ayrıca kamu kaynağı aktarılması gerektiği de bir gerçektir. Hızlı nüfus artışı ve yerleşim yerlerindeki düzensiz gelişmeler özellikle büyük kentlerimizde bu afetlerin zararlarını artırmaktadır.

Öte yandan son yıllarda yağışlarda görülen bazı düzensizlikler, belirsizlikler ve aşırılıkların genelde fosil yakıtların aşırı kullanımından, artan karbon salınımından ve iklim değişikliğinden kaynaklanabileceği de uzmanlar tarafından dile getirilmektedir. Bu genel nedenin yanı sıra İstanbul özelinde son 15 - 20 yıldır yaşanan gelişmeler, meydana gelen afetlerin ağır sonuçlara yol açmasına neden olmuştur. İstanbul'da yeşil alan azalmış, yapılaşma gerek yatayda gerekse dikeyde çok büyük alanlar, mekânlar kaplamış, olağanüstü hızla artan betonlaşmanın ulaşım, su, kanalizasyon, elektrik, gaz gibi ihtiyaçlarına koşut altyapı planlaması ve yapımı gerçekleştirilememiştir. Kentin nefes almasını sağlayan yeşil alanlar imara açılmış, yerlerine binalar, kuleler, iş merkezleri ve alışveriş merkezleriyükselmiştir. Tüm dünya tarafından detaylarıyla bilinen ve uzmanların sürekli olarak uyarılarda bulunduğu, dünyanın hemen hemen tüm şehirlerinde önlemi alınan, yaşadığımız son afetin de kaynaklarından biri olarak gösterilen iklim değişikliği konusunda gerekli önlemlerin alınmamış, iklim değişikliği paralelinde yapılması gereken altyapı çalışmalarının yapılmamış olması, yaşanan doğal afetlerin bu denli büyük sonuçlar doğurmasına yol açmaktadır.

Avrasya Tüneli'nin kapandığı, binlerce evi ve işyerini suyun bastığı, yüzlerce aracın su altına gömüldüğü, kuvvetli bir yağış sonrası büyük bir köy görünümüne bürünen, plansız, programsız büyüyen İstanbul'u özellikle 1994'ten beri büyük bir rant kapısı olarak görenler, İstanbul'un yeşil alanını katledenler, yeşili ortadan kaldırıp bu büyük metropolün bugün bu doğal afetle karşı karşıya kaldığında yaşanmaz, çekilmez hale gelmesine neden olmuşlardır. Dünya'nın en büyük ve nüfus yoğunluğu en yüksek olan şehirlerine bakıldığında, "World Cities Culture Forum"un 2015 verilerine göre yeşil alanlarının kentlerin yüzölçümlerine oranı Moskova'da yüzde 54, Sidney'de yüzde 46, Londra'da yüzde 33, New York'ta yüzde 27, Brüksel'de yüzde 18,8, Berlin'de yüzde 14,4, iken İstanbul'da bu oran yüzde 2,2 seviyesindedir. Özellikle son 20 yıllık dönemde ne yazık ki İstanbul'da yeşil alanların imara nasıl açıldığına hep birlikte

tanıklık edilmiştir. İstanbul, özellikle büyük ve alt yapısı yetersiz yapılaşmaların ve dünyanın hiçbir ülkesinde, hiçbir şehrinde olmadığı kadar çok AVM'nin kentin her tarafında yükseldiği bir kent görünümüne kavuşmuştur. Boş görülen her toprağın ve hatta dere yataklarının imara açılmasıyla İstanbul, toprağa hasret bırakılmıştır.

Yoğun yağış, sel, taşkın gibi doğal afetlerde en başta dikkat edilmesi gereken, İstanbul'da bulunan 400'e yakın irili ufaklı deredir. Bu dereler konusunda gerekli ıslah çalışmaları yapılmadığı, hatta dere yatakları dahi yapılaşmaya açıldığı için yoğun olan her yağış sonrası İstanbul'un bütün yapısı alt üst olmaktadır. 8 Eylül 2009 tarihinde yaşanan sel felaketinde Ayamama Deresi taşmış, derenin taşmasıyla İkitelli Basın Ekspres Yolundan işe giden servis ve belediye otobüsleriyle özel araçlar sular altında kalırken, Marmara Bölgesinde 17 Ağustos 1999 depreminden beri meydana gelen bu en büyük felakette 31 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Bugün yine en büyük tehlike Ayamama Deresinde görülmüştür. Bu durum, geçmişten ders alınmadığının, çok büyük can ve mal kayıplarının yaşanmasına rağmen aradan geçen 8 senede gerekli altyapı çalışmalarının yapılmadığının en büyük göstergelerinden biridir. Tüm bu vahim tablonun ötesinde, basına da yansıyan haberlere göre Ayamama Deresi ve çevresinin düzenlenmesi bir yana, 11 Temmuz 2017 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Ayamama Deresi üzerindeki Yenibosna Basın Ekspres Yolunu kapsayan imar planına ilişkin plan notunda değişikliğe gidilmiş, önceden 2000 metrekare altındaki parsellerde yapılaşma izni verilmeyorken, yapılan değişiklik ile daha küçük parsellerin yapılmasına olanak tanınması suretiyle metrekare düşürülerek dolaylı bir imar artışı yapılmıştır.

İstanbul genelinde kentsel teknik altyapı, özelde ise kentsel drenaj sistemi (yağmursuyu ve pissu kanalizasyon ağı) yetersizdir. Sadece yetersiz değil, çağımızın teknolojik ve mühendislik yaklaşımına da uygun değildir. Halen İstanbul'da kentsel drenaj sistemi "birleşik sistem" ağırlıklı olduğundan, taşkın sırasında evsel atık su ve pissular da yüzeye çıkmakta ve sel sularına karışmaktadır.

Vatandaşın mal ve can güvenliğini tehlikeye sokan, caddelerin adeta birer dereye dönüştüğü bu tablo, önümüzdeki süreçte de İstanbul'un büyük tehlike altında olduğunu göstermektedir. Aynı ivmeyle yeşil alanların yok edilmesinin iklim değişikliğini hızlandırarak daha şiddetli yağışlara ve afetlere yol açması ihtimali göz ardı edilmemelidir. Ayrıca yine betonlaşma nedeniyle yoğun yağış durumunda suyun yer altına kolaylıkla inmesini sağlayacak toprak alanların yok olması neticesinde yeni sel felaketlerinin yaşanma ihtimali de bulunmaktadır. Yeşilin ve toprak alanın daha çok bulunduğu ilçe ve semtlerde bu tip doğal afetlerin daha az zararla atlatılması bu durumun en büyük göstergeleridir.

İstanbul'da sık sık yaşanmaya başlanan afet olaylarının nedenlerinin araştırılması, bu olay ve önceki afetlerin yol açtığı zararların belirlenmesi bu ve benzeri olayların yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin saptanması, amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

(2) Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Ahmet AKIN
Balıkesir

(1) M. Akif HAMZAÇEBİ
İstanbul Milletvekili
TBMM Başkanvekili

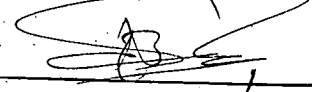
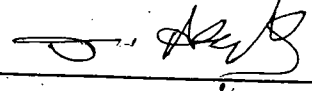
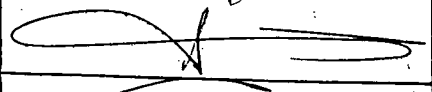
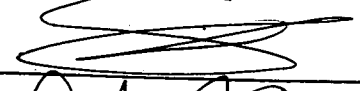
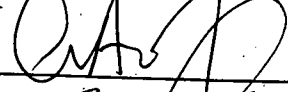
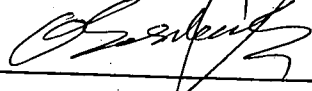
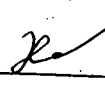
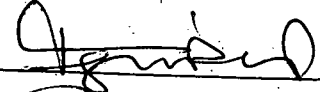
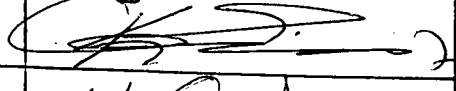
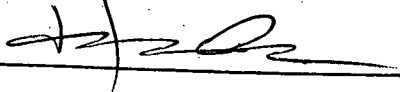
Erhan Ayar
Bursa M.V.

SERMA KUMRUOĞLU

Mersin
SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul

Erkan Ayar
Bursa M.V.
Sibel Özdemir
İstanbul M.V.

348. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Haydar AICAN	Kocaeli	
Bülent ÖZ	Ganöklük	
Çetin Arık	Kırıkkale	
Okan GAYETACIOĞLU	Edirne	
ÖZCAN YALIN	NEAR	
Onur ADIGÜZEL	İstanbul	
Orhan SARIBAL	Bursa	
Hüseyin SAMAK	Mersin	
Kanun Arslan	Denizli	
Kemal ZERBEK	Samsun	
Utku Çakırözer	Eskişehir	
Kadir Durmaz	Tokat	
Mahmut Tanal	TR	
SERDAL KÖMÜRCÜOĞLU	Manisa	
Emel YILMAZ	Manisa	